

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Tost/24/2018
Identifikačné číslo spisu: 9517100050
Dátum vydania rozhodnutia: 12. júla 2018
Meno a priezvisko: JUDr. Juraj Kliment
Funkcia:
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:9517100050.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Juraja Klimenta a členov JUDr. Petra Hatalu a JUDr. Petra Szaba v trestnej veci obvineného A. J. a spol. pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Tr. zák. a iné, na neverejnom zasadnutí konanom 12. júla 2018 v Bratislave, o sťažnosti obvineného A. J. proti uzneseniu Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica z 15. júna 2018, sp. zn. 2 Tp 12/2017, rozhodol

r o z h o d o l :

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sťažnosť obvineného A. J. s a z a m i e t a .

O d ô v o d n e n i e

Špecializovaný trestný súd, pracovisko Banská Bystrica (ďalej len „špecializovaný súd“) uznesením z 15. júna 2018, sp. zn. 2 Tp 12/2017, výrokom I. rozhodol tak, že podľa § 79 ods. 3 Tr. por. žiadosť obvineného A. J. o prepustenie z väzby na slobodu zamietol a výrokom II. podľa § 80 ods. 1 písm. c/, ods. 2 Tr. por. väzbu obvineného dohľadom probačného a mediačného úradníka nenahradil. Proti tomuto uzneseniu podal obvinený A. J. osobne 28. júna 2018 sťažnosť, ktorú odôvodnil tak, že sudca pre prípravné konanie len citoval svoje skôr vydané rozhodnutie z 12. apríla 2018; podozrenia voči nemu sa preto nemohli medzičasom prehĺbiť. Poukázal aj na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), podľa ktorej stereotypné formulácie v odôvodneniach vnútroštátnych orgánov vzbudzujú podozrenie, že tieto sa nedostatočne zaoberali konkrétnymi okolnosťami prípadu. Ďalej obvinený argumentoval, že všetci svedkovia už medzičasom vypovedali, a tak by nemal koho ovplyvňovať. Vo vzťahu k útekovej väzbe skonštatoval, že má silné rodinné zázemie, má tu ročnú dcéru, ktorú ešte ani nedržel v náručí. Len zo skutočnosti, že je konateľom českej spoločnosti, nemožno vyvodit' dôvodné obavy z úteku. Svedka D. označil za „srdcervúceho kajúcnika“, ktorý klame, nakoľko žiadne falzifikáty dokladov neboli na jeho osobu vyhotovené. V Českej republike sa nikdy neskrýval, čo je logické už len preto, že sa predsa nebude skrývať vo vlastnom byte. Návrh prokurátora je založený na domnienkach a konšpiráciách, absolútne nerešpektuje jeho ľudské práva, prejudikuje jeho vinu, „prekresľuje a zveličuje“ dôkaznú situáciu... Na záver tiež obvinený poukázal na pochybenie vyšetrovateľa, ktorý opakovane neodoslal navštívenku adresátovi. S ohľadom na to, že dôvody na pokračovanie v kolúznei väzbe nie sú dané, obvinený požiadal o prepustenie z väzby na slobodu. K podanej sťažnosti sa prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry (ďalej len „prokurátor“) nevyjadril. Sťažnosť obvineného A. J. spolu s kompletným spisovým materiálom bola Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) riadne predložená

2. júla 2018. Následne najvyšší súd preskúmal v zmysle § 192 ods. 1 písm. a/, b/ Tr. por. správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, ako i konanie týmto výrokom predchádzajúce a zistil, že táto nie je dôvodná. Podľa § 71 ods. 1 písm. a/, b/, c/ Tr. por. obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený a z jeho konania alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že a/ ujde alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu, najmä ak nemožno jeho totožnosť ihneď zistiť, ak nemá stále bydlisko alebo ak mu hrozí vysoký trest, b/ bude pôsobiť na svedkov, znalcov, spoluobvinených alebo inak mariť objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie, alebo c/ bude pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval alebo ktorým hrozil. Podľa § 76 ods. 1 Tr. por. väzba v rámci základnej alebo predĺženej lehoty väzby v prípravnom konaní a väzba v konaní pred súdom môže trvať len nevyhnutný čas. Podľa § 79 ods. 2 Tr. por. policajt, prokurátor, sudca pre prípravné konanie a súd sú povinní skúmať v každom období trestného stíhania, či dôvody väzby trvajú, alebo či sa zmenili. Sudca pre prípravné konanie tak koná iba pri rozhodovaní o návrhu prokurátora na predĺženie lehoty väzby alebo o zmene dôvodov väzby a pri rozhodovaní o žiadosti obvineného o prepustenie z väzby podľa odseku 3. Ak v prípravnom konaní prokurátor zistí, že dôvody väzby sa zmenili, podá návrh sudcovi pre prípravné konanie na rozhodnutie o zmene dôvodov väzby. Sudca pre prípravné konanie o takom návrhu rozhodne bez meškania. Ak súd vyhlásil oslobodzujúci rozsudok, predseda senátu bezodkladne vydá príkaz na prepustenie obvineného z väzby s uvedením dôvodu prepustenia a uvedie túto okolnosť v zápisnici; takto postupuje predseda senátu aj vtedy, ak v súdnom konaní uplynula lehota väzby podľa § 76 ods. 6. Podľa § 79 ods. 3 Tr. por. obvinený má právo kedykoľvek žiadať o prepustenie na slobodu. Ak v prípravnom konaní prokurátor takej žiadosti nevyhoví, predloží ju bez meškania so svojím stanoviskom a s návrhom na rozhodnutie sudcovi pre prípravné konanie, o čom upovedomí obvineného a jeho obhajcu. O takej žiadosti sa musí bez meškania rozhodnúť. Ak sa žiadosť zamietla, môže ju obvinený, ak v nej neuvedie iné dôvody, opakovať až po uplynutí tridsiatich dní odo dňa, keď rozhodnutie o jeho predchádzajúcej žiadosti nadobudlo právoplatnosť. Najvyšší súd z previerky spisového materiálu zistil, že vyšetrovateľ NAKA PPZ, NPZJ, expozitúra západ uznesením zo 7. marca 2017, ČVS: PPZ-637/NKA-PZ-ZA-2016, podľa § 206 ods. 1 Tr. por. vzniesol obvinenie A. J. za zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Tr. zák. (skutok 1/) a za obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. a/, b/, c/, d/, ods. 2 písm. c/, ods. 4 písm. b/, c/ Tr. zák. v spojení s § 138 písm. b/, j/ Tr. zák. a § 141 písm. a/ Tr. zák. (zv. I, č. I. 23), ktoré obvinenie bolo vo vzťahu ku skutku 2/ uzneseniami z 3. júla 2017 (zv. I, č. I. 209), 19. januára 2018 (zv. II, č. I. 544), 26. februára 2018 (zv. II, č. I. 585) a 7. marca 2018 (zv. II, č. I. 595) rozšírené o ďalšie čiastkové útoky (skutok 2/). Uznesením zo 4. júla 2017, ČVS: PPZ-637/NKA-PZ-ZA-2016, mu bolo vznesené obvinenie za obzvlášť závažný zločin nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 295 ods. 1 písm. a/, ods. 4 písm. a/ Tr. zák. v spojení s § 141 písm. a/ Tr. zák. (skutok 3/) (zv. I, č. I. 243). Uzneseniami z 12. júla 2017, ČVS: PPZ-706/NKA-PZ-ZA-2017, ČVS: PPZ-707/NKA-PZ-ZA-2017, ČVS: PPZ-708/NKA-PZ-ZA-2017, ČVS: PPZ-709/NKA-PZ-ZA-2017 a uzneseniami z 26. februára 2018, ČVS: PPZ-262/NKA-PZ-ZA-2017 a ČVS: PPZ-263/NKA-PZ-ZA-2017, mu bolo vznesené obvinenie za ďalších šesť skutkov (okrem skutku 7/ identicky) právne kvalifikovaných ako zločin poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1, ods. 2 písm. a/, ods. 4 písm. b/ Tr. zák. v spojení s § 141 písm. a/ Tr. zák., ktoré trestné stíhanie boli uzneseniami z 13. júla 2017 a 8. marca 2018 spojené na spoločné konanie s vecou vedenou pod ČVS: PPZ-637/NKA-PZ-ZA-2016 (skutky č. 4/, 5/, 6/, 7/, 9/ a 10/) (zv. XII, č. I. 4804, 4812, 4937, 4945, zv. XIII, č. I. 5082, 5090, zv. XXII, č. I. 8899, 8908, 9043, 9052, zv. II, č. I. 625). Uznesením z 11. septembra 2017, ČVS: PPZ-845/NKA-PZ-ZA-2016, mu bolo vznesené obvinenie za obzvlášť závažný zločin úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1, ods. 2 písm. d/, e/, ods. 3 písm. b/ Tr. zák. v spojení s § 139 písm. i/ Tr. zák., § 140 písm. b/, c/ Tr. zák. a § 141 písm. a/ Tr. zák., za zločin nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 294 ods. 2, ods. 5 písm. a/ Tr. zák. v spojení s § 141 písm. a/ Tr. zák. a za zločin poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1, ods. 4 písm. b/ Tr. zák. s poukazom na § 141 písm. a/ Tr. zák., ktoré trestné stíhanie bolo uznesením z 29. novembra 2017 spojené na spoločné konanie vedené pod ČVS: PPZ-637/NKA-PZ-ZA-2016 (skutok 8/) (zv. XIII, č. I. 5363, 5408, zv. II, č. I. 536). Uznesením z 26.

februára 2018, ČVS: PPZ-264/NKA-PZ-ZA-2017, mu bolo vznesené obvinenie zo zločinu falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky podľa § 352 ods. 1, ods. 6 Tr. zák. v spojení s § 141 písm. a/ Tr. zák., ktoré trestné stíhanie bolo uznesením z 8. marca 2018 spojené na spoločné konanie vedené pod ČVS: PPZ-637/NKA-PZ-ZA-2016 (skutok 11/) (zv. XXII, č. I. 9294, 9300, zv. II, č. I. 625). Ako z vyššie uvedeného plynie, obvinený A. J. je toho času stíhaný za jedenásť skutkov, medzi nimi aj za obzvlášť závažné zločiny úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1, ods. 2 písm. d/, e/, ods. 3 písm. b/ Tr. zák., nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. a/, b/, c/, d/, ods. 2 písm. c/, ods. 4 písm. b/, c/ Tr. zák., nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 295 ods. 1 písm. a/, ods. 4 písm. a/ Tr. zák., za ktoré všetky mu hrozí trest odňatia slobody na doživotie. Uznesením špecializovaného súdu z 9. marca 2017, sp. zn. 2 Tp 12/2017, v spojení s uznesením najvyššieho súdu z 10. apríla 2017, sp. zn. 4 Tost 11/2017, bol obvinený A. J. výrokom I. podľa § 72 ods. 2 Tr. por. v spojení s § 71 ods. 1 písm. a/, b/, c/ Tr. por. vzatý do väzby s tým, že táto mu začala plynúť 6. marca 2017 o 08:30 hod. a bude sa vykonávať v ÚVV Leopoldov a výrokom IV. podľa § 80 ods. 1 písm. c/ Tr. por., § 80 ods. 2 Tr. por. per analogiam s poukazom na čl. 154c ods. 1 Ústavy SR a čl. 5 ods. 3 Dohovoru väzba obvineného dohľadom probačného a mediačného úradníka nebola nahradená (zv. I, č. I. 101, zv. II, č. I. 229). Uznesením špecializovaného súdu zo 14. septembra 2017, sp. zn. 2 Tp 12/2017, v spojení s uznesením najvyššieho súdu z 26. septembra 2017, sp. zn. 6 Tost 31/2017, bola výrokom I. podľa § 76 ods. 3 Tr. por. v spojení s § 71 ods. 1 písm. a/, b/, c/ Tr. por. predĺžená lehota väzby u obvineného A. J. do 6. mája 2018 a výrokom IV. podľa § 80 ods. 1 písm. c/ Tr. por., § 80 ods. 2 Tr. por. per analogiam s poukazom na čl. 154c ods. 1 Ústavy SR a čl. 5 ods. 3 Dohovoru väzba obvineného dohľadom probačného a mediačného úradníka nebola nahradená (zv. III, č. I. 516, 567). Uznesením špecializovaného súdu z 12. apríla 2018, sp. zn. 2 Tp 12/2017, v spojení s uznesením najvyššieho súdu z 23. apríla 2018, sp. zn. 3 Tost 12/2018, bola výrokom I. podľa § 76 ods. 3 Tr. por. v spojení s § 71 ods. 1 písm. a/, b/, c/ Tr. por. predĺžená lehota väzby u obvineného A. J. do 6. decembra 2018, výrokom II. podľa § 79 ods. 3 Tr. por. bola žiadosť obvineného o prepustenie z väzby na slobodu zamietnutá a výrokom III. podľa § 80 ods. 1 písm. c/ Tr. por., § 80 ods. 2 Tr. por. per analogiam s poukazom na čl. 154c ods. 1 Ústavy SR a čl. 5 ods. 3 Dohovoru väzba obvineného dohľadom probačného a mediačného úradníka nebola nahradená (zv. IV, č. I. 762, zv. V, č. I. 811). Dňa 28. mája 2018 podal obvinený A. J. žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu (resp. jej nahradenie probačným a mediačným úradníkom), ktorej prokurátor nevyhovel a túto 7. júna 2018 spolu so spisovým materiálom predložil špecializovanému súdu na rozhodnutie (zv. V, č. I. 827, 831); o podanej žiadosti rozhodol špecializovaný súd napadnutým uznesením (zv. V, č. I. 860). Ako z vyššie uvedeného plynie, o poslednej žiadosti obvineného A. J. o prepustenie z väzby na slobodu bolo rozhodnuté 23. apríla 2018, ďalšiu žiadosť (ktorá je predmetom tohto konania) si podal 28. mája 2018, o ktorej bolo prokurátorom a špecializovaným súdom rozhodnuté 6., resp. 15. júna 2018, je zrejmé, že všetky zákonné lehoty podľa § 79 ods. 3 Tr. por. boli zachované. Vo vzťahu k materiálным dôvodom pre prepustenie z väzby je v zmysle § 79 ods. 2, ods. 3 Tr. por. v spojení s uplatnenými väzobnými dôvodmi podľa § 71 ods. 1 písm. a/, b/, c/ Tr. por., potrebné skúmať, či u obvineného: i) je naďalej trestné stíhanie vedené dôvodne a či sa podozrenia voči nemu ďalším vykonaným dokazovaním skôr prehĺbujú ako oslabujú; ii) hrozí, že ujde a/ alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu, najmä ak nemožno jeho totožnosť ihneď zistiť, ak nemá stále bydlisko alebo ak mu hrozí vysoký trest, b/ bude pôsobiť na svedkov, znalcov, spoluobvinených alebo inak mariť objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie, alebo c/ bude pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval alebo ktorým hrozil. Vo vzťahu k bodu i) vyššie, sa treba jednoznačne stotožniť so závermi špecializovaného súdu, podľa ktorého vo veci vykonávané dôkazy nielenže potvrdzujú dôvodnosť trestného stíhania, ale novozistené skutočnosti naznačujú, že trestná činnosť obvineného J. by mohla byť ešte omnoho rozsiahlejšia ako sa pôvodne predpokladalo (viď vyššie vznášanie ďalších obvinení z ďalších trestných činov). O dôvodnosti vedeného trestného stíhania možno len príkladmo poukázať na celé spektrum usvedčujúcich výpovedí spoluobvinených a svedkov (O. D., zv. II, č. I. 814, 848, zv. VI, č. I. 2462, Q. W., zv. III, č. I. 944, W. P., zv. III, č. I. 990, T. N., zv. III, č. I. 1024, 1050, čl. VI, č. I. 2417, 2434, K. I., zv. III, č. I. 1087, K. D., zv. III, č. I. 1142, zv. VI, č. I. 2259, K. U., zv. III, č. I. 1207, K. C., zv. III, č. I. 1241, zv. VI, č. I. 2306, K. C., zv. IV, č. I. 1272, zv. VI, č. I. 2294, W. T., zv. IV, č. I. 1301, zv.

VI, č. I. 2277, N. C., zv. IV, č. I. 1326, zv. V, č. I. 1775, K. K., zv. IV, č. I. 1350, S. J., zv. IV, č. I. 1402, V. K., zv. IV, č. I. 1561, C. D., zv. IV, č. I. 1627, K. C., zv. IV, č. I. 1688, S. H., zv. V, č. I. 1737, A. E., zv. VI, č. I. 1793, N. J., zv. V, č. I. 1821, N. C., zv. V, č. I. 1827, S. Z., zv. V, č. I. 1843, W. S., zv. V, č. I. 1858, 1878, 1887, T. K., zv. V, č. I. 1893, 1913, Q. U., zv. V, č. I. 1947, K. K., zv. V, č. I. 1983, E. J., zv. V, č. I. 1998, 2015, H. N., zv. V, č. I. 2032, K. K., zv. V, č. I. 2079, S. K., zv. VI, č. I. 2094, C. N., zv. VI, č. I. 2135, T. Q., zv. VI, č. I. 2145, K. I., zv. VI, č. I. 2152, Q. J., zv. VI, č. I. 2191, W. P., zv. VI, č. I. 2236, K. C., zv. VI, č. I. 2316, E. C., zv. VI, č. I. 2365, S. D., zv. VI, č. I. 2440), ale aj na výsledky nasadenia informačno-technických prostriedkov (viď hlavne zv. XX, XXI). Vo vzťahu bodu ii) vyššie najvyšší súd konštatuje, že v posudzovanom prípade ide takpovediac o ukázkové dôvody väzby, ktoré by mohli byť podkladom pre vyučovanie na právnických fakultách. Aj z tohto dôvodu - berúc tiež do úvahy veľmi krátky čas, ktorý od posledného rozhodnutia o väzbe obvineného J. uplynul, sa najvyšší súd obmedzí len na ich stručnú rekapituláciu. K dôvodu väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a/ Tr. por. je treba uviesť, že obvinenému v prípade uznania viny hrozí vysoký, až doživotný trest odňatia slobody, že sa mal dlhodobo zdržiavať v Českej republike, kde má zázemie (byt, ale aj podnikateľské aktivity) a kde sa mal opakovane po spáchaní trestného činu ukrývať, ale predovšetkým, že podľa svedka D. má obvinený A. J. vlastniť falošné doklady Chorvátskej republiky. K dôvodu väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b/ Tr. por. možno poukázať na charakter údajne páchanej trestnej činnosti, keď zločinecká skupina, ktorej riadiacou osobou mal byť práve obvinený A. J. (a jeho brat A.) bežne používala násilie alebo hrozbu násilím na upevňovanie svojho vplyvu, na vynucovanie si disciplíny medzi jej členmi, resp. prinútenie zotrvania členov v skupine, zastrasovanie konkurencie, vyhrážanie sa v prípade spolupráce s políciou atď. Ďalej bolo preukázané, že počas výkonu väzby sa obvinený J. snažil vplývať na svedka D. (resp. obvineného D.), z ktorého dôvodu bol následne premiestnený do ÚVV Prešov. Konkrétna obava z kolúzneho konania obvineného plynie aj z konania bratov J., ktorí ihneď po zadržaní jedného z dílerov stotožnili svedkov, ktorí proti nemu vypovedali a nižšie postaveným členom skupiny vydali pokyny, aby týchto „vybavili“. Tieto zistenia zapadajú do výpovedí viacerých svedkov a obvinených, ktorí taktiež deklarovali svoje obavy zo zastrasovania, resp. fyzického násillia zo strany bratov J.. Nemožno opomenúť ani nahrávku objavenú na SD karte, z ktorej vyplynulo, že obaja bratia chceli podplatiť poškodeného v inej ich trestnej veci vedenej na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom s cieľom zmeny jeho výpovede, pričom pre prípad, že by sa s týmto návrhom poškodený nestotožnil, skrytou formou sa mu vyhrážali ďalšími následkami. Napokon, samotná úkladná vražda E. V. mala byť spáchaná práve preto, že začal spolupracovať s políciou. K dôvodu väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. možno poukázať hlavne na charakter, závažnosť a rozsiahlosť ním páchanej trestnej činnosti, na jeho predchádzajúce odsúdenia, jeho pravidelné užívanie drog, absenciu pracovných návykov, ako aj legálneho zdroja príjmov. Ani vo vzťahu k II. výroku, ktorým špecializovaný súd nenahradil väzbu obvineného dohľadom probačného a mediačného úradníka, sťažnostný súd nemal výhrady. Argumentáciu súdu zo s. 10 ods. 1 považoval za presvedčivú a správnu. Vychádzajúc z týchto úvah sťažnostný súd dospel k záveru, že sťažnosť obvineného A. J. nie je dôvodná, a preto ju podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. zamietol.

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

